

İnsan ve Hayat'tan

Sadelik

Avcının av yapma ve avın da avcıdan kurtulma stratejileri bütün insanların dikkatini çekmiştir. Avcıların sohbetlerini dinlemek için ava gidenler bile olmuştur. Hayvanlar arasındaki nizamı sağlayan avcılık âlemini konu alan belgesellerin daimi takipçileri az değildir.

Bu ay İnsan ve Hayat Dergisi'nde "Yetenekli Avcılara Karşı Zeki Avlar"ın karada, denizde, gecede ve gündüzde enteresanlıkları yazıldı. Enteresan av ve avcı davranışları, okuma keyfinin yanında ibretlik detaylar barındırıyor.

Maksadınız, yaşadığınız dönemin zor şartları içinde iktisadi, ilmî, fikrî, dinî ve sosyal alanda av olmamaksa bu sayı tam size göre. Müzakere stratejilerini iyice öğrenip ikna sahasında kullanmak istiyorsanız, bir nevi fikrî ya da ilmî avcılık yapmak niyetindeyseniz, bu sayı tam size de göre.

Dosya konusunu okuyup bitirdikten sonra av ve avcılık hususunda, hayatınız içinde bazı konulara çözümler bulmak isteyebilirsiniz. Bu çözümler "en sadesinden" olmalı. Eğer bulduğunuz stratejiler ya da çözümler karmaşıksa, o zaman çözümün kendisi de problemdir. Bir problemi, başka bir problemle çözmeye çalışmayın. Sade çözümler,

diğer av ve avcılar arasında size üstünlük sağlar.

Yine bu sayıda en sadesinden ama tesirli yazılar var. "Hitabette Ânı Yaşamak, Avı Yakalamak", "Mikrobiyomların Gizli Dünyası" ve Evliya Çelebi'nin karar verme ve kararlarına diğer insanları dahil etme stratejileri, bu minvalde okumanızı tavsiye ettiğimiz yazılardan birkaçı.

SÜZGEÇ bölümünde, "Her Şeye Rağmen Mutlu Ülke Kenya" ve Genç Hayat ekindeki birbirinden naif yazılar, sadeliğin gizli dünyasındaki güzellikleri size göstermek için yazıldı.

Sadeligi ile güçlü, yeni sayılarımıza birlikte ulaşmak dileğiyle...

Aktüel Kültür Dergisi
Sayı 118 Aralık 2019

Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi
Hüseyin GÜNEY

Yayın Yönetmeni
Harun ÖZDEMİR

Yayın Koordinatörü
Ümit YÜKSEL

Editörler
Ercan ERDOĞAN, Hakan ALTUNYURT,
Şenol GENÇ

Katkıda Bulunanlar
Sadık CANLAR, Selman ASLAN, Barbaros DOĞAN, İdris EREN,
Seyhan TUNALI, Ömer DEMİR, Erdoğan OĞULTEKİN, Yasin ODABAŞI,
Ferhat KAYA, Sâfi GÜLAÇAR, Ömer UYSAL, Mustafa BORAN, Said
ÜNALAN, Nil SAHRA, Erhan GENÇ, Emine AÇIKEL

Tasarım Uygulama
Fatih DEVREZ

Basın ve Halkla İlişkiler
Murat SAFRAN, Kemal AYDIN

Yönetim Yeri
Alemdar Mah. İncili Çavuş Sokak No:9A
Sultanahmet / Fatih - İstanbul

Baskı ve Cilt
Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mh. Mimar Sinan Cd. No: 54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Kütüphane: Çamlıca Araştırma Kütüphanesi

Avrupa Bayii
ENDER GMBH Melatener Weg 18 - 50825 KÖLN
Tel: +49 221 690 58 90 Fax: +49 221 690 589 29
dergi@ender-gmbh.com

Batı Avrupa Bayii
Çamlıca Kitap B.V. Bemmelseweg 67 6662 PE Elst-GLD
Holland info@camlicakitap.nl / www.camlicakitap.nl

İRTİBAT ve ABONE
Yazı İşleri
Bağlar Mh. Mimar Sinan Cd.
No: 54 Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
(0212) 657 88 00 - 7104
www.insanvehayat.com
bilgi@insanvehayat.com

Abonelik
abonemerkezi@camlicabasim.com
www.edergim.com - www.abonem.org
(0212) 657 88 00 - 7102
WhatsApp Hattı: 0530 285 38 04

ZİRAAT BANKASI
TR81 0001 0021 0550 7231 7750 02
AKBANK
TR60 0004 6011 9388 8000 0135 18
VAKIFBANK
TR56 0001 5001 5800 7299 8908 80

İnsan ve Hayat Dergisi'nin bütün yayın hakkı, Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Dergiye gönderilen yazılar, yayımlansın ya da yayınlanmasın iade edilmez. Dergimiz, yazılar üzerinde gerekli müdahaleyi yapma hakkına sahiptir. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Dergide yayımlanan yazı ve reklamların her türlü mesuliyeti yazarlarına ve sahiplerine aittir.

Dünyaya Mercek 6

Aktif Okur 8

Haberler 10

Fotoğrafik Hafızamız 12

Yetenekli Avcılara Karşı Zeki Aular 14

Deniz Daha Ölmedi 20

Tauşan Kaç Tazı Tut 25

Ya Ausın Ya da Avcı 27

Hitabette Ânı Yaşamak Avcı 32

Yakalamak

Tefrika: Rahmet Yağıyor 36

Farkında Olmasak da Tükeniyorlar 40

Hikaye: Ne Olacaksın? 44

Kelimelerin Hikayesi 46

Hoş Geldin Karga 48

Mikrobiyomların Gizli Dünyası 50

Taşköprü Sarımsağı, Çin 54

Sarımsağına Karşı

Euliya Çelebi Karar Vermedi, 58

Kararlarına Yakınlarını Dahil Etti

Fazla Söze Ne Hacet 62

Her Şeye Rağmen Mutlu Ülke 63

Kenya

Bulmaca 71

içindekiler

DURACAK YER

Hayatta durduğunuz yer, kazanacaklarınızı veya kaybedeceklerinizi belirleyebilir. Duracağınız yeri iyi bilerseniz, ava gider nasibinizle dönersiniz. Belki de sırf yeriniz iyi olduğu için ava gidip avlanmaktan da kurtulabilirsiniz. Fotoğrafa dikkatlice bakın. Sizce balıklar, kendi istekleriyle mi ayının ağzına koşuyorlar? Hayır, sadece ayı nehirdeki yerini en güzel şekilde ayarlamış. Görünen o ki mükafatını da almış.
(Alaska/ABD)

DETAY

Gözden kaçır bazen detaylar. Oradadır, bir sürüdür, iyi bakılsa görülecektir. İşte, Afganistan'dan bol detaylı bir fotoğraf. Bir yanda beyaz takkeli ve salvarlı Afganlar, bir yanda kafeslerin içindeki kuslar... En önde, kafesin içinde bir tane keklik ve kafesinin dışında, adamın elinde duran güvercin var. Kafes, kekligi esir etmiş gibi görünebilir. Ama onu, dışarının tehlikesinden ve güvercin gibi insan elinde oyuncak olmaktan kurtarıyor da olabilir. Bu hususta pek çok şey söylenebilir. Hatta fotoğrafa bakan her göz, farklı bir detaya odaklanıp farklı bir manaya ulaşabilir.
(Kabil/AFGANİSTAN)

DENGE

Dümdüz yolda ilerlemek bazen zordur. Yol dümdüz, teker dönüyor, bu araba niye gitmiyor? Söyleyelim, denge yok. Bir tarafa yük fazla binmiş, o taraf da dayanamayıp yana devrilmistir. Fotoğraftaki Afrikalı muzcular, dengenin ne anlama geldiğini yakından müşahade ediyorlar. Çamurlu da olsa, yarısı dökülmüş asfalt da olsa önlerinde bir yol var. Care yok, o yolu gidecekler. Fakat önce dengeyi sağlayıp ondan sonra hareket edecekler. Böylece yol alabilecekler. (Kisoro/UGANDA)

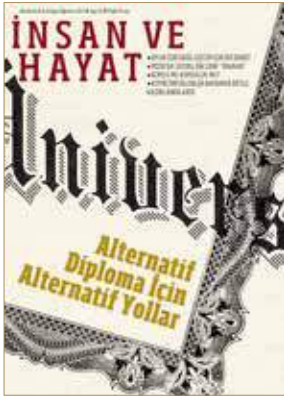

bu da yayınlandı

Aileyi Kurtaracak Formül Ahlaka Yatırımdan Geçiyor

Bilgi ve iletişim teknolojisi yaygınlaşsın, tarımda teknolojiye paralel yeniden yapılanma sağlansın, sanayide istihdam arttırılsın, finansal sistem her geçen gün yenilensin istiyoruz. Her yıl bu alanlarda yeni hedefler koyuyor, insanların önüne yeni rakamlar, yeni veriler sıralıyoruz. Tutturmaya da çalışıyoruz, en azından bir hedefimiz oluyor ve onun arkasından koşuyoruz. Ancak evlilik ve boşanma söz konusu olduğunda aynı şeyleri yapabiliyor muyuz? İstatistikî olarak rakamlara dökülen kötü gidişatı tersine çevirecek bir 'hedef plan' oluşturabiliyor muyuz? (Aralık 2011-22. sayımızda yayınladık.)

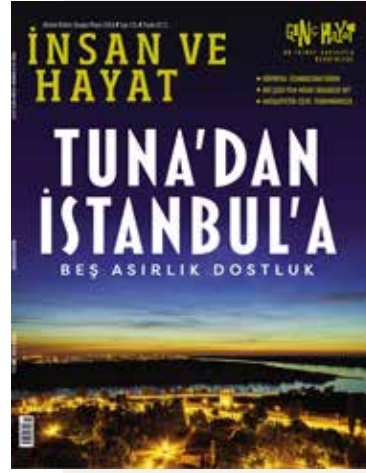

Alternatif Diploma İçin Alternatif Yollar

Nadir ve az olan, çok ve kolay bulunandan daha değerlidir. Öğrenci; kendi emeği ile bilgiyi ekmeğe, ekmeği de bilgiye dönüştürmeye çalışan kişidir. Bu yüzden az bulunana talep olması gerekir.

Tayvan'da 49,609 lisans öğrencisinden veri toplanarak yapılan araştırmada, aşırı internet kullananların, daha az internet kullananlara göre akademik başarı, öğrenme tatmini ve yöneticilerle ilişki bakımından kötü oldukları tespit edilmiş. Türkiye'de 3975 lisans öğrencisi arasında yapılan bir araştırmada, internetin en çok kullanma amacının oyun olduğu ortaya çıkmış. (Ağustos 2013-42. sayımızda yayınladık.)

Yazıların devamını, ilgili sayılarımızdan ya da insanvehayat.com adresinden okuyabilirsiniz.

1) Işık Sadece Parlaklıkla Olmaz

Bizleri diğer mahlûkattan ayıran irade özelliği, doğru ve yanlış olanı ayırt edebilmemizi sağlar. İnsanoğlu

bu minvalde kendine bir yol çizer. Çizdiği bu yol için kendisine her daim bir rehber bulması gerekir. Çünkü ne kadar irade sahibi olsa da bazen yanlış olanı seçebilir. İşte, doğruyu seçebilmemiz için bize ışık olan bu hayat rehberi dergi; ışığın sadece parlaklıkla olmayacağını gösteriyor.

Dergide emeği geçen herkese teşekkür ediyorum ve gelecek sayılar için başarılar diliyorum. Günleriniz güzel ve bereketli olsun. (Harun Kayakıran)

2) Kısa ama etkili yolculuklar

Ekim ayı sayınızda, gençlerin ergenlik çağında kendilerini ispatlamak uğruna düşmüş oldukları yanlışlıkları, "Uçurumun

Kenarındaki Hayatlar" yazısı ile eğitimci-öğrenci-veli ilişkisinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha anladım. Bunun dışında Kudüs-i Şerif ve umre yazılarınız

1211 Hile

Bir adama sormuşlar: “Efendim, dünyada en çok kimi seversiniz?” “Terzimi severim,” demiş. Soruyu soranlar şaşırılmışlar, “Dünyada sevecek o kadar çok kimse varken terzi de kim oluyor? O da nereden çıktı?” Adam, bu soruya da şöyle cevap vermiş: “Evet, ben terziyi severim. Çünkü ona her gittiğimde, benim ölçümü yeniden alır. Ölünceye kadar beni hep aynı gözle görmez.”

Bu kısa hikayeye benzeyen, o kadar çok hadise yaşıyoruz ki hayatta. Bunu bir kenara koyalım ama unutmayalım. Geçen gün, hileli gıdalarla alakalı bir haber yayınlandı. Haber metni biraz ürkütücü; hileli gıda ve tüketiciyi kandıran üretici sayısında korkunç artış... Kandıran artmış, peki kandırılan hep aynı mı kalmış; onu düşünen var mı acaba? Neyse, biz haber özeline dönelim, haberin haberini yapalım. Önce resmi kurum açıkladı; “Taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen, aralarında et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, bitkisel

yağ, bal, takviye edici gıdalar, çikolata ve enerji içeceğinin yer aldığı 618 firmaya ait, 1211 parti ürünle ilgili hile yapıldığı kamuoyuna ilan edildi.”

Arkasından tüketici dernekleri çıktı; “Hileli ürün üretimlerinde korkunç artış gördük. Gıdada hile ve tağşiş yapan firmaların açıklanması ve ağır para cezaları verilmesi caydırıcı olmayabiliyor. Bu ürünleri üreten ve satanlara mutlaka hapis cezası verilmeli. Çünkü firmalardan bazılarının sahtekârlığı ileri boyutlara ulaşmış ve bir o kadar da yüzüstüler...”

21 kez yakalanıp yine aynı suçu işleyen kişilere bile rastlayabiliyoruz.” dedi.

İçecekler, arıcılık ürünleri, baharat, bitki, çay ve kahve ürünleri, bitkisel yağ ve margarin, çikolata ve kakao ürünleri, enerji içecekleri, et ve et ürünleri, şekerli mamuller, süt ve süt ürünleri ile takviye edici gıdalarda olmak üzere toplam 2816 kalem üründe taklit ve tağşiş yapıldı. Enerji içeceklerinde ve çikolatalarda ilaç etken maddesi bulunurken, ballarda taklit

ve tağşiş yapıldı.

Baharatlarda gıda boyası bulundu.

Bitki, çay ve kahve ürününde de ilaç etken maddesi ve gıda boyası tespit edildi.

Bitkisel yağlara farklı tohum yağları katıldığı anlaşıldı. Süt ve süt ürünlerine ise jelatin ve nişasta katıldı. Denetimler sonucunda, kavurma, sucuk, kebab ve kırmızı et gibi ürünlerde tek tırnaklı eti hatta hınzır eti olduğuna rastlandı.

İş gıda olunca baştaki fıkraya tekrar bakalım. Müşterisini süzen terzi gibi, alacağınız gıdaları elinizi her uzatışınızda radarınızdan yeniden geçirin. Yoksa 22. kez aynı hileyi yapma fırsatı bulacak kişi sizi de oltasına düşürebilir.

Fotoğrafik

SÂFİ GÜLAÇAR

K E N D İ S Ö K Ü Ğ Ü M Ü Z Ü

D İ K E R K E N

Söz sözü, söz de zihni açar. Şemseddin Sami'nin üç sözünü sıralayalım. "Bir kavmin terbiyesi, kadınların terbiyesine mütevakıftır... Kadınların sağ elinde iğne, sol elinde kitap olmalıdır... Toplum, kadınların kalem kadar iğnelere de muhtaçtır. Sadece ilim tahsil edip de dikiş vesaire işleri öğrenmeyen veya yapmaya tenezzül etmeyen kız, toplum hayatında bir kadın kaybettirmiş olur..."

Söküklerimiz o kadar fazla ki, dikmeye zamanımız ve dikecek kimsemiz yok diyerek, atıyoruz bir kenara. Oysa söylenmişti ki bize "İlk düğmenin yeri yanlış dikilirse, bütün elbise yanlış iliklenir." Bazen elde, bazen makinede söküklerimiz bir bir tamir edilir, dikilirdi. "Yamalı olsun ama temiz olsun." diyerek nezafete ihtimam gösterilirdi.

Bugün maddeten ve manen sökülmiş, yırtılmış, yanlış dikilmiş o kadar gömlekler var ki; bedenimize, ruhumuza dar geliyor. Özellikle yenilik müptelası, kendi söküğünü dikemeyen usta(!) ellerce bir bir atıldı, yıkıldı değerlerimiz. Öyle ki yama yapacak yerimiz ve değerimiz kalmadı; çok yamadan değil, hiç bulamamaktan.

Kadınlarımız, hanımlarımız, annelerimiz çocuklarına ahlâk elbiseleri de dikmediği müddetçe toplum, toplu bir mutluluğa erişemezdi. Çünkü erkekleri de kadınlar terbiye ederdi. Yoksa ne sözümüz ne de özümüz dikiş tutardı. Kendi söküğünü dikemeyenin gözü, başkasının yamasında olur. Dikmeyen, söker; yapamayan, yıkardı; yıkım yapardı.

Yetenekli Avcılara Karşı Zeki Avlar

ÖMER DEMİR

MA

üzakere stratejileri enteresandır. Öğrenildiğinde yöneticilere ve iş bitirmek isteyenlere, işi bağlama konularında önemli detaylar verir. Amacına uygun güç kullanma teknikleri, sonuca götüren ikna süreçleri, karşıdakini dinleyerek takdirini kazanma ve iş bağlama usulleri, bunları bilenlere hayatın her alanında menfaat sağlar.

Aynı konular avcı-av ilişkisinde de bulunur. Fabl türü fıkraların çoğunda zeki avların ve yetenekli avcıların stratejileri vardır. Avcılardan saklanma stratejileri; ele verici delilleri yok ederek kamufle olma, vücudunu zehirli madde ile kaplayarak kurtulma, ani görüntü değişikliği, görüldüğü kadar basit değildir. Zeki avların hayatlarını çoğunlukla bunlar kurtarır.

Üzerine biraz düşündüğünüzde iş hayatının başarılı-başarısız konularıyla

av-avcı ilişkisinin birbirine çok yakın olduğunu görebilirsiniz. Bu bakış açısıyla şu fıkrayı okuyalım:

Tehdidi sonuna kadar görme stratejisi

Zamanın birinde at, kurt ve tilki arkadaş olmuş ve birbirlerine zarar vermemeye söz vermişler. At, çayırlarda otluyor, suların içiyor, gezip dolaşıyormuş. Tilki ve kurt, gölgelerde onu izliyor ve müsait zamanlarda oturup konuşuyorlarmış. Bir zaman sonra tilki ve kurt açıklıktan bitap düşüp kendilerince belirledikleri bir stratejiyle atın yanına varmışlar.

“Biz aramızda konuştuk, anlaştık. Birimiz kendini feda etmeli, yoksa açıklıktan öleceğiz, bu da en gencimiz kimse o olmalı.” demişler ve ilk önce tilki yaşını söylemiş. “Ben Yusuf Aleyhisselâm’ın kuyuya bırakılışında, o civarın sürülerinin içinde vardım.” Kurt, “Ben de Nuh Aleyhisselâm’ın gemisine bindiğimi hatırlıyorum.” demiş.

At bu ikisine bakmış ve mevzuyu anlamış. Ve demiş ki “Ben yaşımı hatırlamıyorum ama arka ayağımdaki nalda yazılı. Biriniz okuyuverirse ben de hatırlamış olurum.” Tilki şüphelenmiş, “Babam bana okuma

öğretmedi.” demiş. Kurt, ileri atılıp “Ben okurum.” diye söylenerek atın arka ayaklarına doğru yaklaşmış. Eğilip bakmaya çalıştığı sırada çifti yemiş. Bu manzarayı gören tilki, hemen oradan uzaklaşmış.

Fıkranın kahramanlarına yüklenen misyonlar: Hileye başvuranlar, güç meselesi ve süreci iyi okuyamayanlar. Kurt ve tilki hileye başvurdular, kurt süreci iyi okuyamadığı için cezasını hemen çekti. Müzakere sırasında asıl kahraman, güçlü zekasını iyi kullanan at oldu. Karşı taraftan bir tehdit geliyorsa sinirlenmeden, kontrolü kaybetmeden “Devam edin” demek gerektiğini hatırlattı.

Bir insanı ne kadar iyi tanırsanız, onun ne düşündüğünü, kafasında nasıl bir resim olduğunu daha iyi anlarsınız. Şayet karşıdan gelen tehditlerin tamamını sonuna kadar dinleyebilirsiniz, bu sizi iyi bir müzakereci yapar. At, tilki ve kurdun tehdidini daha ilk başta anlamıştı, saldırıya geçmedi, koşup kaçmaya çalışmadı, oturdu dinledi ve zekası güce dayalı, kurnazca bir çözüm üretti.

Bu fıkrada olduğu gibi her hayvanın, avcılarına karşı güçlü oldukları zeki tarafları vardır. Bu yönleri, ikna konusunda kendini geliştirmek isteyen bir göz ile taradığımızda güzel detaylar bulabiliriz. İşte onlardan birkaç tanesi:

Kelebeğin şaşırta desenleri ve sorma sanatı

Altı yaşındaki minik Ayşe, uzaktan gördüğü Tavus kelesine doğru yaklaşır. Kelebek, papatya çiçeği üzerinde dinlenmektedir. İçinden onu yakalamak, biraz daha yakından tanımak, onunla vakit geçirmek ister. Elini uzattığı an, kelebek havalanır, kanatlarının altındaki o müthiş parlaklığı, Tavus kuşunun kuyruğundaki gözleri andıran desenleri gören

Gerçek Zeka Ürünü

Tavşan Kaç Tazı Tut

Karlı bir günde av senaryosu hazır: Tavşan kaçacak, tazı kovalayacak, avcı avı yakalayacak. Ancak "Kim av, kim avcı?" günün sonundaki kovalamacada belli olacak.

Ü. YÜKSEL

ayvanlar ve insanlar arasında, daimî bir harp mevcuttu. Başlangıçta her iki taraf birbiriyle harp ederken fiziki güçleriyle müsavi silahlar kuşanmışlardı. Taşlardan yapılan silahlar, ok ve yaya dönüşüncü uzaktan tuzaklar kuruldu. İnsanın avlanma zekası sayesinde hayvanlara hakim olmak gecikmedi. O derecede ki bugün, hayvanları yaşatıp yaşatmamak, insanların insafına kalmış bir meseleydi.

Köpeğin zekası

Bir fare, peynir tuzağı ile yakalanabilirdi. Tabii ki kokuya gelirdi. Bir kedi ise oyuncak bir fare ile kandırılmazdı. İnsanlar, hayvanları neden kolay kolay kandıramazdı? Çünkü insanın en aldatıcı vasfı olan dilinden, sözünden anlamadıkları için. Çünkü söze yalan ve hile karışır, dille taşınırdı.

Fare-kedi-köpek üçlüsü insana en çok yaklaşabilen hayvandı. Tabii, hayvanın hayvana da tuzak kurduğu vaki idi.

Tavşan peşinde koşan köpeğin, avcılık zekasına evvela bir misal verelim. Madagaskar Adası'nda tamamiyle serbest gezen köpek sürüleri vardır. Orada "kayman" denilen bir nevi timsah vardır ki köpeklerin düşmanıdır. Kayman, köpek avlamak için fırsat kollar. Köpekler başıboş gezintilerinde ekseriya kaymanların bulunduğu ırmak veya bataklık araziden geçerler. Kaymanlar, köpekleri daima beklerler. Fakat köpekler, kaymanları şaşırtmak için hangi taktiğe müracaat ederler? Köpeklerin bir kısmı ırmağın kenarına gelip sesleri çıktığı kadar havlarlar. Kaymanlar da köpek sesinin geldiği tarafa hepsi birden yüzerek yönelir. Ve suyun üzerinde müthiş ağızları görünür. Bunun üzerine köpekler başka tarafa olanca hızlarıyla koşmaya başlarlar ve kaymanlardan biraz uzaklaşınca hep birden ırmağı geçerler. Kaymanlar da koşar fakat çok geç kalırlar, çünkü "Tavşan yamaca atladı" sözü gerçekleşir.

Kedi evin içinde, köpek ise ev dışında en iyi yoldaş oldu insana. İnsanın fareyi kendi avlaması yerine kediyi beslemesi tabii ki avlanma zekasının ürünüydü. Peynirleri de kahvaltıda katık ederdi kendine. Hiçbir avcı ise kediyi tuzak kurmanın peşinde değildi tabii. Avcılık daha ziyade sadık dost köpekle yapılırdı.

Tetikte Yaşamak Ya Avsın ya da Avcı

"Göz göze geldik. Gözlerini kaçırmadı; baktıkça baktı. Bakışlarıyla bir şeyler anlatmak istiyordu besbelli. Ben de ona baktım; ta gözlerinin içine. Sonra çıkardım silahı, elimi uzattım tetiğe.."

SAİD ÜNALAN

D

oğuştan can düşmemişti ayaklarına. Ama bu durum, hiçbir zaman ona engel olmamıştı. Arzu ettiği şeyin peşinden durmaksızın koşmuştu bu haliyle. Kendi köyündeki ve yakındaki köylerin ormanlarını, dağlarını ve meralarını avucunun içi kadar iyi bilmesi bundan. Ömrünün çoğu, av peşinde buralarda geçmiş. Nice yorgunluklar, nice tehlikeler, nice avlar ve nice güzel günler bırakmış buralara. Buralar da onu boş göndermemiş. Gün gelmiş, ekme parasını koymuş cebine, gün gelmiş, mazi kumbarasına unutamayacağı güzel hatıralar atıvermiş ve gün gelmiş, tüm bunların üzerine 40 yıllık avcılık tecrübesi payesi vermiş; bu ormanlar, bu dağlar, bu meralar.

Kimden mi bahsediyorum?

"Nerde kaldınız gülüm bea!" diyerek mütebessim çehreyle bizi karşılayan Hüseyin amcadan.

Çatalca'nın Çiftlik Köyü'nde tek katlı evinin genişçe bahçesinin bir köşesinde, biz altımıza aldığımız minderlerde, Hüseyin amca da elektrikli tekerlekli sandalyesinde oturuyoruz. Vakit ikindiye yaklaşıyor. Muhabbet rüzgârı, usul usul dönüp durmaya başlıyor bahçenin içinde. Evin hanımı, teyzemiz, "Dilin tatlılığı, muhabbeti tatlılaştırır." diyerek ikramda bulunuyor. İkramımızı alıp dilimizi tatlandırdıktan sonra muhabbet kapısı açılıyor tatlı tatlı. Anlatmaya başlıyor Hüseyin amca.

Tetikte olmak

"İlk ava çıktığım zaman ya 17 ya da 18 yaşındaydım. Silahım, tek kırma av tüfeğiydi. Kah patlar kah patlamaz cinstendi. Bir gün hınzır avına çıktık. Köpekleri önden saldı. Köpekler

Üreten bir dünyada yaşıyor ve her yeni ürettiğimizle b b rleniyoruz.

Ay'a gidiyor, Mars'a ulaşmaya çalışıyoruz. Sürekli yeni şeyler üretilip yeni bir şeyler başarmak istiyoruz. Fakat üretilirken aynı zamanda t kettiğimizizin farkına varmıyoruz. Ya da görmezden geliyoruz. Ne kadar görmezden gelsek de gerçeklerden kaçmaya çalışsak da onlar bir gün gelecek, gözümüzün içine baka baka tükenip gidecekler. Nelermiř onlar, bir göz atalım.

Farkında Olmasak da T keniyorlar

BARBAROS DOĞAN

görgülü karga

“İyi bir arkadaş olmadığı zaman yalnızlık en iyi arkadaştır. İyi bir arkadaş olduğu zaman ise yalnızlık en kötü arkadaştır.”

SAİD ÜNALAN

HOŞ GELDİN KARGA!

E

vimin yakınındaki büyük büyük yapıların arasında küçücük –ama o kadar küçük ki üç bank, irili ufaklı beş ağaç, birinin oturulacak kısmı kopmuş iki salıncak, yukarı aşağı mı yoksa sağa sola mı hareket ettiği belli olmayan bir tahterevalliden ibaret- parkta günâşığı gibi gözlerim kapalı yüzüm güneşte oturuyordum. Başımın üstünden jet hızıyla bir şey geçti. Tam karşımdaki ağacın en yüksek dalına konuverdi. O kadar alçak irtifadan uçmuştu ki rüzgârıyla saçlarım başak tarlası gibi dalgalandı. Dikkatlice baktım. O da yüzünü bana dönmüş bakıyordu. Bir kargaydı bu.

Baş tarafından aşağıya doğru tüyleri dökülmeye durmuş, yüzü kocamış. Fakat gözleri pırıl pırıl, süt mavisiydi; vücuduna inat gepgençti. Bu gözler, bu zekice bakışlar bir yerden tanıdık gelmişti; ama nerden? Beynimin derin çukurundan çıkaramıyordum. Tekrar gözlerimi kapayıp yüzümü güneşe döndüm. Ama aklım kargada, bana bakıp bakmamasında. Ara sıra başımı çevirip o tarafa baktığımda, gözleri tam on ikiden vurmuş gibi gözlerimdeydi. Uzun uzun, derin derin bakıyordu. Tedirgin oldum. Bir ara kalkıp gitmeyi dahi düşündüm.

Havalandı. Gidecek zannettim. Nerde! Geldi, oturduğum bankın bir adım ilerisinde, bu şehrin en güzel ve geniş alanlarından sürgün edilerek bu küçücük yere kadar gelmiş, o geniş alanlara/ yeşilliklere kavuşma hayalinin ağırlığıyla boynunu bükmüş “Afet toplanma alanı” yazan tabelaya kondu. Kalktım. İyice tedirgin olmuştum. Oradan uzaklaşmak için ilk adımı atmaya hazırlanırken,

“Said” dedi, “İki dakika daha pinekle hele.”

Hayretimden ne yapacağımı şaşırdım.

Duraksadım. İçimdeki bir kuvvet beni istemsizce kalktığı yere oturttu.

“Merhaba Said, nasılsın?” dedi, bet sesini yumuşatmaya çalışarak.

“Merhaba!” diyebilirdim ancak kem küm ederek.

“Beni tanıdın mı?”

Nereden tanıyacaktım yahu! Sanki tüm arkadaşlarım karga da bu da onlardan biri. Tabii bunu sesli söylemedim. Karga bu, ne yapacağı belli olmaz. Küçükken bir karganın kafama açtığı yara, dikiş iziyle sabit.

“Hayır, tanıyamadım.”

“Ben Karga, Halid’in kargası.”

“Halid mi? Halid’in kargası mı? ‘Süt mavis, pırıl pırıl, zeka kumkuması’ gözler... Evet, siz, tanıdım sizi. Ama nasıl olur? Bunca zaman... Siz yaşıyorsunuz?”

Şaşırmıştım. Şaşkınlığım karşısında uzun uzun gakladım.

“Bir şey mi dediniz?”

“Hayır, güldüm.”

“Güldünüz mü?”

“Şaşacak ne var! Sizin gibi gülecek halimiz yok ya! Hem biz sizden daha edepli gülüyoruz. Söyletme beni!”

